

СПОГОДБА
ПОМЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
И
РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА
ЗА РЕДОВЕН ВОЗДУШЕН СООБРАЌАЈ

Со желба да се подобри соработката во воздушниот сообраќај и со немера да се воспостават услови за редовен воздушен сообраќај:

Владата на Република Македонија, и
Владата на Република Словенија
ги определија секој својот полномошник кои се договорија за следново:

1. Член Дефиниции

1.1. Поединечните изрази во овој договор и во неговите прилози го имаат следното значење:

а) »Конвенција« – значи Конвенција за меѓународен цивилен сообраќај која била отворена за потпис во Чикаго на 7. 12. 1944 година и го вклучува секој прилог прифатен на основа член 90 од споменатата Конвенција и секоја промена на Конвенцијата во согласност со член 90 и 94 доколку предлозите и промените важат за двете договорени страни;

б) »Ресорни органи« – од значење за Република Македонија – Министерството за урбанизам, градежништво, сообраќај и екологија, и за Република Словенија, Републичка управа за воздушен сообраќај, или во двата случаи било која особа или тело кое е овластено да ја врши функцијата што ја вршат веќе споменатите органи;

в) »Определните превозници« (превозници) значи превозник во воздушниот сообраќај, што во согласност со член 6 на овој Договор го одредила посебно секоја странка за вршење на договорениот сообраќај;

г) »Тарифа« – значи цена за превоз на патник, багаж и стока, како и условите на основа на кои се употребуваат овие цени, вклучувајќи ја провизијата и другите додатни плаќања за агенција или за продажба на превозни билети со исклучок на надоместоците за превоз на пошта;

2. Прилог е составен дел на овој Договор секое повикување на договорот го опфаќа и прилогот, освен ако не е поинаку договорено.

2. Член Сообраќајни права

2.1. Секоја страна и признава на другата страна од овој Договор утврдените права да врши воздушен сообраќај на линии кои се утврдени во прилогот. Овој сообраќај и овие линии во понатамошниот текст се нарекуваат »договорен сообраќај и привремени линии«.

2.2. Придржувајќи се на одредбите на овој договор, секоја договорна страна определува превозник во воздушниот сообраќај, при вршење на меѓународен воздушен сообраќај.

а) право на прелет преку земјата на другата страна без слетување;

б) право на слетување на територијата на другата страна со некомерцијална намена;

в) право на слетување на територијата на другата страна во местата одредени во прилогот на овој Договор, утоварување и истоварување на патници, багаж, стока и пошта, која е наменета за или доаѓа од краевите на другата страна.

2.3. Утврдениот превозник од едната договорна страна нема права да на територијата на другата договорна страна наспроти плаќањето или наемнината да врши превоз на патници, стока, багаж или пошта наменети за некој друг крај на нејзината територија.

2.4. Ако утврдениот превозник на едната договорна страна поради всоружени напади, политички немири или посебни и невообичаени околности не може да го врши сообраќајот, другата договорна страна ќе се потруди да го овозможи продолжувањето на ваквиот сообраќај со одредени промени вклучувајќи и признавање на права кои се потребни за вршење на сообраќај во тие услови.

3. Член Извршување на правата

3.1. Определените превозници во воздушниот сообраќај имаат адекватни и еднакви можности за вршење на договорениот сообраќај помеѓу земјите на договорените страни.

3.2. Определениот превозник на секоја договорна страна мора да ги почитува интересите на превозникот што ги утврдила другата договорна страна и да внимава да не го загрозува неоправдано неговиот договорен сообраќај.

3.3. Главна цел на договорениот сообраќај е да се утврди можноста која во согласност со прашањето за превоз помеѓу териториите на договорените страни, која го одредува превозникот во воздушниот сообраќај и местата до кои летаат авионите на определените линии.

3.4. Правото на секој определен превозник со оглед на вршење превоз во меѓународниот воздушен сообраќај помеѓу територијата на другата договорна страна: мораат да бидат во согласност со општите начела за нормален развој што ги признаваат двете договорни страни.

Можностите треба да се прилагодат:

а) по прашање на превоз од територијата и на територијата на договорените страни која го определила превозникот;

б) по прашање за превоз на подрачјата низ кои се врши сообраќајот со почитување на локалниот и регионалниот сообраќај;

в) со барањата на економичноста на договорениот превоз.

3.5. Ни една договорна страна нема право еднострано да го ограничи работењето на определениот превозник на другата страна, освен во согласност со одредбите на овој договор или со единствени услови кои би биле утврдени со конвенција.

4. Член **Примена на закони и прописи**

4.1. Законите и прописите на едната договорна страна со кои е уредено слетувањето и полетувањето на авионите во меѓународниот сообраќај или прелет на нејзината територија важат и за определениот превозник на другата договорна страна.

4.2. Закони и прописи на едната договорна страна која го уредува слетувањето, доцнењето и полетувањето на патниците, посадата, багажот, стоката или поштата, како што се прописите, кои се однесуваат на влезот и излезот, иселување и вселување на царинска контрола и на здравствени и санитарни контроли, важат и за патници, багаж, стока и пошта во авионите на определениот превозник, односно превозници на другата договорна страна, се додека се на територијата на првата договорна страна.

4.3. Ниедна договорна страна нема право на својот превозник во однос на определениот превозник на другата договорна страна да му дава било какви предности при примената на закони и прописи од овој член.

5. Член **Безбедност на воздушната пловидба**

5.1. Во согласност со правата и обврските од меѓународното право, договорните страни повторно потврдуваат дека меѓусебната обврска за безбедност на цивилниот воздушен сообраќај пред незаконските дејствија се составен дел од овој договор. Без ограничување на своите права и обврски според меѓународното право, договорните страни посебно ќе се раководат во согласност со одредбите на конвенциите за казни дејствија и некои други акти извршени врз авионите, донесени во Токио – 14 септември 1963 година, Конвенцијата за спречување на незаконски грабежи на авиони, донесени во Хаг 16 декември 1970 година и Конвенцијата за спречување на незаконски акти против безбедноста на цивилниот сообраќај донесена во Монреал 1971 година.

5.2. Договорните страни меѓусебно ќе си ја укажуваат сета потребна помош да би ги спречиле сите активности на незаконски грабежи на цивилни авиони и други незаконски дејствија против безбедноста на ваквите авиони, нивните патници и посади, аеродроми и навигациони средства, како и секое друго загрозување на цивилниот воздушен сообраќај.

5.3. Договорните страни во меѓусебните односи ќе се управуваат во согласност со одредбите на меѓународната организација за цивилен сообраќај за безбедност на цивилниот воздушен сообраќај кој се определени во анексите на конвенциите во таа мера во која овие одредби ќе важат за двете договорени страни. Договорените страни можат да бараат од авио компаниите кои се запишани во нивниот регистар или кои обавуваат претежно дел на своите активности или имаат седиште на нивна територија како и од аеродромски претпријатија на нивна територија да делуваат во согласност со таквите безбедносни прописи.

5.4. Договорните страни се согласуваат дека мораат, наведените авиокомпаниии да ги почитуваат воздушните безбедносни прописи наведени во третиот

став од овој член, што ги бара другата договорна страна за слетување, полетување, односно се додека се авионите на територијата на таа друга договорна страна. Секоја договорна страна се обврзува дека на нејзината територија ќе се почитуваат прописите за безбедност на авионите и за преглед на патниците, посадата, рачниот багаж, багажот, стоката и потрошниот материјал, храна, пијалок, итн. пред и за време на утоварување и истоварување.

Договорните страни со внимание ќе го земаат во предвид секое барање на другата страна за воведување на разумни додатни безбедносни прописи од непосредна опасност или заканување.

5.5. Во случај на незаконски грабеж или закана за грабеж т.е. други незаконски дејствија против безбедноста на авионите, патниците и посадата аеродромите или навигационите средства договорните страни ќе си помагаат една на друга со тоа што ќе се погрижат за комуникација и други соодветни средства да би се што побрзо и побезбедно завршил таквиот инцидент или закана.

6. Член Одредување на превозници и дозвола за вршење на воздушен сообраќај

6.1. Секоја договорна страна има право да одреди еден или повеќе превозници за вршење на договорениот сообраќај. За одредениот превозник – (превозници), ресорните органи на договорните страни се известуваат.

6.2. Освен во случаите определени во третиот став на овој член, мора ресорниот орган по приемот на такво известување без одлагање да му издаде на одредениот превозник од другата договорна страна потребна дозвола за вршење на сообраќајот.

6.3. Ресорниот орган на едната договорна страна може од одредениот превозник што го одредила другата договорна страна, да бара да тој докаже дека ги исполнува условите утврдени во законите и прописите што ги применува ресорниот орган во однос на вршење меѓународен воздушен сообраќај во согласност со конвенцијата.

6.4. Секоја договорна страна има право да одбие издавање дозвола за вршење на сообраќај според вториот став од овој член или да наложи услови, кои се по нејзино мислење потребни за почитување на правата од вториот став на овој член, ако нема докази дека другата договорна страна или нејзините државјани се сопственици на поголемиот дел и имаат стварен надзор над одредениот превозник, што го определила договорната страна за вршење на договорениот сообраќај.

6.5. Кога одредениот превозник ќе добие дозвола за вршење сообраќај од вториот став на овој член смее било кога да го започне договор.

7. Член Одземање и привремена забрана на дозволата за вршење сообраќај

7.1. Секоја договорна страна има право да ја одземе дозволата за вршење сообраќај или да го запре извршувањето на утврдените права од член 2 на овој Договор на одредениот превозник на другата договорна страна или да одреди такви услови што ги оцени за потребни ако:

а) одредениот превозник т.е. превозникот на кого се однесува забраната не може да докаже дека другата договорна страна или нејзините државјани имаат поголем сопственички дел и вистински надзор;

б) одредениот превозник не ги почитува законите и прописите на договорната страна која ги дава тие права или ако потешко ги крши;

в) одредениот превозник не го врши договорениот сообраќај под услови кои се одредени во овој договор.

7.2. Ова право ќе се користи дури после консултација со другата договорна страна освен во случаи ако таквиот престанок или запирање на вршење или прифаќање на условите од првиот став на овој член е нужно за спречување на понатамошно кршење на законите и прописите.

8. Член Признавање на потврди и дозволи

8.1. Дозволите за летање за способност и дозволата што ја издала или потврдува едната договорна страна ќе се признаваат се додека ги признава и другата договорна страна.

8.2. Секоја договорна страна си го задржува правото да за прелет на своја територија не ја признава важноста на оние дипломи за способност и дозволи, што на нејзините државјани им ги издала или потврдила другата договорна страна, или било која друга држава.

9. член Ослободување од царини, даноци и такси

9.1. Авионите што ги користи во меѓународниот воздушен сообраќај одредениот превозник на едната договорна страна, нивната вообичаена опрема, резерви гориво и мазива, како и други резерви, вклучувајќи и храна, пијалок и тутун што се наоѓаат во нив по слетувањето на територијата на другата територија се ослободени од сите давачки и такси под услов да останат во авионот додека авионот повторно не полета.

9.2. Од споменатите давачки и такси, освен трошоците за вршење услуги се ослободени и:

а) резерва на намирници, пијалоци и тутун, натоварени на територијата на едната договорна страна во количини што ги утврдиле нејзините ресорни органи да би се потрошиле во авион и кои ги користи во меѓународен сообраќај одредениот превозник на другата договорна страна;

б) резервни делови и вообичаена опрема на авионите довозена на територијата на едната договорна страна, за одржување; поправка на авионите што се користи во меѓународниот сообраќај;

в) гориво и мазиво за авионите, што ги користи во меѓународниот сообраќај одредениот превозник на другата договорна страна дури и тогаш кога тие резерви ќе бидат потрошени на дел од патот над територијата на другата страна, на која биле утоварени.

9.3. Вообичаената летачка опрема како и материјал и резерви, што се во авионите на одредениот превозник на едната договорна страна смеат да бидат истоварени на територијата на другата договорна страна дури после дозволувањето на нејзините царински органи. Во тој случај се под нивен надзор се додека не се повторно утоварени или оцаринети.

9.4. Ослободувањата предвидени во овој член ќе се применуваат и во случај кога одредениот превозник на едната договорна страна ќе склучи договор со друг превозник, за заем или превоз на територијата на другата договорна страна, предмети наведени во став еден и два од овој член во колку другиот превозник го има тоа право на истите ослободувања на територијата на другата договорна страна.

10. Член **Аеродромски такси**

10.1. Секоја договорна страна може да воведи или дозволи да се воведат оправдани и разумни такси за определениот превозник на другата договорна страна. Овие такси ќе бидат економски утврдени.

10.2. За користење на аеродромски и други служби и средства што ги става на располагање едната договорна страна одредениот превозник на другата страна нема да плати повеќе отколку што треба да се плати за домашни авион, што се употребуваат во редовниот меѓународен воздушен сообраќај.

11. Член **Комерцијални активности**

11.1. Одредениот превозник на едната договорна страна може да има услужни претставништва на територија на другата договорна страна. Овие претставништва можат да имаат комерцијално оперативен и технички персонал.

11.2. При комерцијалните активности ќе биде почитувано начелото на реципроцитет. Ресорните органи на двете договорни страни ќе сторат се, да можат претставништвата на одредените превозници на другата страна несметано да ги извршуваат своите активности.

12. Член **Конверзија на трансфер на доход**

Секоја договорна страна ќе му признае на одредениот превозник на другата договорна страна, право да може по службениот курс да трансферира вишок на приход, што го постигнал на подрачјето на првата договорна страна со превоз на патници, багаж, стока и пошта, во согласност со важечките девизни прописи на двете држави. Во колку се плаќањата меѓу договорните страни уредени со посебен договор важи таков договор.

13. Член **Тарифи**

13.1. Тарифите што секој одреден превозник ќе ги засметува за превоз на територија или од територија на другата договорна страна, мораат да бидат одредени во соодветни износи, при тоа да се почитуваат сите услужни чинители како што се деловни трошоци, одреден добит, значење и важност на секоја линија како и тарифа што ја користат и другите превозници во воздушниот сообраќај.

13.2. За тарифата од првата точка на овој член ако е можно се договараат определените превозници на двете договорни страни, со консултација и со други превозници што вршат воздушен сообраќај на иста линија. Определените превозници штом ќе биде можно, ќе склучат таков договор по постапката за утврдување тарифи, која е важечка во меѓународното тело што ги утврдува правилата од тоа подрачје од таа област.

13.3. Така утврдените тарифи потребно е да се достават за верификација на ресорните органи на двете договорни страни најмалку 60 дена пред денот кој е предложен за нивна полноважност. Во исклучителни случаи можат споменатите органи да се договорат за покус рок. Ако ресорните органи од договорните страни не одговорат на другата договорна страна во рок од 30 дена од доставувањето на предлогот дека не се согласуваат со тарифата, тогаш се смета дека тарифите се потврдени.

13.4. Ако определени превозници неможат да се договорат за тарифата, или ако тарифите не се потврдени од страна на ресорниот орган на договорната страна, тогаш ресорните органи на двете договорни страни, ќе ја утврдат тарифата со меѓусебен договор. Договорарањата во таа смисла почнуваат во рок од 30

дена од денот кога јасно ќе се утврди дека одредените превозници не можат да се договорат или кога соодветните органи на една од договорните страни ќе го известат ресорниот орган на другата страна дека не се слагаат со тарифата.

13.5. Ако не дојде до договор, спорот ќе се решава во согласност со одредбите од член 17.

13.6. Веќе прифатените тарифи остануваат со важност се дотогаш, а во согласност со одредбите на овој член и член 17 на овој договор додека не се одредат нови тарифи, но не повеќе од 12 месеци од денот кога ресорните органи на едната договорна страна не одговориле повратно дека потврдиле за приемот на барањето.

13.7. Ресорните органи на двете договорени страни ќе ги вложат сите напори да утврдат дека одредените превозници ќе ги почитуваат договорените тарифи кои ќе бидат депонирани кај нив и дека ниеден авиопревозник нема на никој начин директно или индиректно противзаконито да го смалат било кој дел на овие тарифи.

14. Член Предлог на ред на летање

14.1. Одреден превозник од една договорна страна мора да предложи свој ред на летање за потврдување во ресорниот орган на другата договорна страна најмалку 30 дена пред да започне договорениот саобраќај.

14.2. Одредениот превозник на едната договорна страна мора да бара од ресорниот орган на другата договорна страна дозвола за вршење додатни редови за летање, такво барање мора по правило да се поднесе два работни дена пред почетокот на такви летови.

15. Член Статистички податоци

Ресорните органи на двете договорни страни меѓусебно на барање ќе си разменуваат статистички податоци и други слични информации за договорениот саобраќај.

16. Член Советувања

Секоја договорна страна може било кога да бара советување во однос на извршувањето, причини за употреба или дополнување на овој договор. Вакви советувања помеѓу ресорните органи можат да почнат во рок од 60 дена по приемот на писменото барање, ако договорните страни поинаку не се договорат.

17. Член Решавање на спорови

17.1. Сите спорови кои би настанале во врска со овој договор, а договорените страни не можат да ги решат со спогодби или по дипломатски пат ќе бидат на барање на секоја договорна страна поднесени за решавање на арбитражен суд.

17.2. Секоја договорна страна одредува во оваа смисла еден застапник, овие пак двајца одредуваат претседател кој мора да биде државјанин на трета држава. Ако во рок од два месеца од денот кога едната договорна страна одредила свој застапник, а другата договорна страна не го стори тоа или ако во рок од еден месец откако е именуван и другиот застапник, двата застапника не договорат претседател, може било која договорна страна да бара до претседателот на советот на меѓународната организација за цивилниот сообраќај да ги изврши потребните именувања. Ако е претседател на ИКАО државјанин на една од договорните страни тогаш именувањето го врши една од претседателите кој е државјанин на трета држава.

17.3. Арбитражниот суд донесува свој деловник. Секоја договорна страна ги плаќа трошоците на својот застапник, останатите трошоци ги сносат подеднакво двете договорни страни.

17.4. Договорните страни ќе ја почитуваат секоја одлука која ќе биде прифатена врз основа на овој член.

18. Член Промени

18.1. Секоја промена на овој договор за која се договориле договорните страни привремено се применува од денот на потпишување, а починува да важи кога договорените страни меѓусебно ќе се известат дека се исполнети сите формалности.

18.2. За измените на прилогот можат да се договорат директно ресорните органи на двете договорени страни.

18.3. Овој договор ќе биде ускладен со секоја повеќестрана конвенција, која ги обврзува двете договорни страни.

19. Член Отказ

19.1. Секоја договорна страна може било кога писмено да извести дека се откажува од овој договор. Истовремено мора тоа известување да го прати и до ИКАО.

19.2. Договорот престанува да важи по истекот на времето одредено во редот на летање т.е. по истек на 12 месеци од денот на приемот на известувањето за отказ. Отказот може споразумно да се отповика и пред истекот на споменатиот рок.

19.3. Ако другата договорна страна не го потврди приемот на информацијата за отказ се смета дека го примила 14 дена по денот, кога го примила ИКАО.

20. Член Регистрација

Овој договор и неговите понатамошни дополнувања се регистрираат при ИКАО.

21. Член Важење

Овој договор се применува од денот на потписот а почнува да важи откако договорните страни меѓусебно ќе се известат дека се исполнети внатрешно правните услови за негово важење.

За да се потврди ова, овластените лица на двете договорни страни го потпишаа овој Договор составен во Охрид на ден 24. Март 1992 во две копии на македонски и словенски јазик, со тоа да се копиите подеднакво веродостојни.

ЗА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

Др. Александар Лепавцов с. р.

Министер

ЗА РЕПУБЛИКА
СЛОВЕНИЈА

Марјан Крајнц, Дипл. инг. с. р.

Министер

ПРИЛОГ

ПРЕГЛЕД НА ЛИНИИ

I. Дел

Линии на кои може да врши авионски превоз – превозници што ги одредила Република Македонија

Место на полетување	Место во Словенија
Скопје	Љубљана
Охрид	Марибор
	Портоторж

II. Дел

Линии на кои може да врши авионски превоз
превозник – превозници што ги одредува Република
Словенија

Место на полетување	Место во Македонија
Љубљана	Скопје
Марибор	Охрид
Порторож	

НАПОМЕНА:

1. Секој одреден превозник може да заклучи било
каков полет во оквир на договорениот промет на
територијата на другата договорна страна.

Бр. 1303-8701/4

Министерството за односи со странство на Репу-
блика Македонија му ја изразува својата почит на
Министерството за надворешни работи на Република
Словенија и, во врска со неговата нота број 82/92-13105
од 20 јули оваа година, го известува дека по извршените
консултации со надлежните во Република Македонија,
се прифаќа предлогот за измена на Спогодбата помеѓу
Република Словенија и Република Македонија за редо-
вен воздушен сообраќај. Со прифаќањето на измената
суштински не се менува ништо во веќе потпишаната
спогодба.

Министерството за односи со странство на Репу-
блика Македонија ја користи приликата, на Министе-
рството за надворешни работи на Република Словенија
повторно да му го изрази своето почитување.

Скопје, 6. ноември 1992 година

**МИНИСТЕРСТВОТО ЗА НАДВОРЕШНИ РАБОТИ
НА РЕПУБЛИКА СЛОВЕНИЈА**